

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตร การปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง
จำนวน ๖ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอยางสีสุราช เป็นหน่วยที่ส่งเสริมการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพ หลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการศึกษาอาชีพให้มีความน่าสนใจได้ให้ตนเองและครอบครัว

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เน้นเรื่องการมีอาชีพเพื่อการมีงานทำ มีรายได้ จึงได้คัดเลือกการทอผ้าลายดอกแก้ว มาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป

ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ที่ได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งสื่อต่างๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยากรและผู้เรียนต่อไป

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอยางสีสุราช

พฤษภาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
หลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง	1
โครงสร้างหลักสูตร	4
แบบทดสอบก่อนเรียนหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง	8
ใบความรู้ การปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง	10
ใบงาน	13
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	15
แบบทดสอบหลังเรียน	16

หลักสูตร การปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง

จำนวน ๖ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม

๑. ความเป็นมา

การเลือกประกอบอาชีพในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานในหลักสูตรในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิต และความต้องการของตลาดแรงงาน ในสาขาอาชีพต่างๆ กลุ่มอาชีพสาขาเกษตรกรรมก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพ สำนักงานงาน สกร. ได้ดำเนินการคัดเลือกหลักสูตรการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมมาแนะนำเสนอไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ฝึกปฏิบัติและนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้อย่างทั่วถึงมีความมั่นใจในการนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ

การกำหนดเนื้อหาและชั่วโมงในการเรียนหลักสูตรจะประกอบไปด้วยจำนวนชั่วโมงของเนื้อหาความรู้ และการปฏิบัติเมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ รวมทั้งสามารถนำจำนวนชั่วโมงที่ได้เรียนไปเทียบโอน เป็นผลการเรียนในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

การประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง เป็นการสร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือนและการขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ ควบคู่กับการฟื้นฟู และอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปพร้อมกับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และมุ่งเน้นให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน ประกอบกับปัจจุบัน สภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองมากขึ้น การปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง จึงเข้ามามีบทบาทในการเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบอาชีพให้กับผู้คนได้มากขึ้น

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง

๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการประกอบอาชีพได้

๓. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง ครอบครัวและชุมชน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนที่ไม่มีอาชีพ แต่มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพให้มีรายได้ ช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้

๒. ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพที่ตนเองทำอยู่แล้ว และมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มพูนทักษะเพื่อพัฒนาอาชีพของตนเอง ให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๔. ระยะเวลา

ระยะเวลาตลอดหลักสูตร จำนวน ๖ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๓ ชั่วโมง

๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓ ชั่วโมง

๕. เนื้อหาหลักสูตร

๑. ความพอเพียง จำนวน ๑ ชั่วโมง

๑.๑ ความเป็นมา ความหมาย หลักแนวคิด

๑.๒ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการความรู้

๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง

๑.๔.๑ ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

๑.๔.๒ ความคุ้มค่าในการลงทุน

๑.๔.๓ ความต้องการด้านการตลาด

๒. ชุมชนพอเพียง จำนวน ๓๐ นาที

๒.๑ ความหมาย ความสำคัญการบริหารจัดการชุมชน

๒.๒ การบริหารจัดการชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. การประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓๐ นาที

๓.๑ แนวทางการประกอบอาชีพ

๓.๒ การสร้างงานอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓ แนวทางการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ

๔. การปลูกผักปลอดสารพิษ จำนวน ๔ ชั่วโมง

๔.๑ การปลูกผักปลอดสารพิษ

๔.๒ ลักษณะวิธีการผลิตผักปลอดสารพิษ

๔.๓ วิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

๖. การจัดการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา

๒. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้

๓. แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๔. ฝึกปฏิบัติจริง

๗. สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสาร

๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้

๑.๒ ใบงาน

๑.๓ ใบความรู้

๒. ภูมิปัญญา

๓. สถานประกอบการ

๘. การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

๒. การประเมินผลงานระหว่างระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้

๙. การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

๑๐. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมิน

๒. ทะเบียนคุมวุฒิปัตร

๓. วุฒิปัตร ออกโดยสถานศึกษา

๑๑. การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไป เทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

โครงสร้างหลักสูตร การปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ความพอเพียง	๑. อธิบายแนวคิด หลักการ ความหมาย ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ๒. บอกแนวทางในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ๓. เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ๔. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ๕. เผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ชุมชนเห็นคุณค่าแล้วนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ๖. มีส่วนร่วมในชุมชนในการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของ	เรื่องที่ ๑ ความเป็นมา ความหมาย หลักแนวคิด เรื่องที่ ๒ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการความรู้	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน ๑.๒ ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้การปลูกพืช – ผัก ปลอดสารพิษในชุมชน ๑.๓ ครู ผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพปลูกผัก ปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง	๑. สื่อเอกสาร ๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ๑.๒ ใบงาน ๑.๓ ใบความรู้ ๒. ภูมิปัญญา ๓. คลิปวิดีโอ ประกอบการเรียน	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน ๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๑ ชม.	

	เศรษฐกิจพอเพียง ๗. สามารถนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประกอบอาชีพได้						
๒. ชุมชนพอเพียง	ผู้เรียนสามารถบอกแนวทางในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชุมชน	๑. ความหมายและความสำคัญของการบริหารจัดการชุมชน ๒. การบริหารจัดการชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๑ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง ๒.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง ๒.๓ ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตร ๒.๔ จัดบันทึกผลการเรียนรู้ปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง ๒.๕ ดำเนินการวัดผลประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด	๑. สื่อเอกสาร ๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ๑.๒ ใบงาน ๑.๓ ใบความรู้ ๒. ภูมิปัญญา ๓. คลิปวิดีโอประกอบการเรียน	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน ๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียนโดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๓๐ นาที	
๓. การประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เรียนตระหนักในความสำคัญของการประกอบอาชีพตามหลักของเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาประเทศภายใต้กระแส	๑. แนวทางการประกอบอาชีพ ๒. การสร้างงานอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ	๓.๑ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง ๓.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปลูกผักปลอดสารพิษ	๑. สื่อเอกสาร ๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ๑.๒ ใบงาน ๑.๓ ใบความรู้	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน	๓๐ นาที	

	โลกาภิวัตน์และเลือก แนวทางหลัก ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อ ความเปลี่ยนแปลง ของ ประเทศภายใต้ กระแสโลกาภิวัตน์	พอเพียง ๓. แนวทางการประกอบ อาชีพให้ประสบ ความสำเร็จ ๓.๑ มีความรู้คือ ต้อง รอบรู้รอบคอบ และ ระมัดระวัง ๓.๒ คุณธรรมที่ส่งเสริม การประกอบอาชีพ ประสบความสำเร็จคือ ความสำเร็จ สุจริต ขยัน อดทน แบ่งปัน ๓.๓ กรอบแนวคิดใน การประกอบอาชีพเพื่อส ราง รายได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามหลัก ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อชีวิตที่พอเพียง ๓.๓ ดำเนินการเรียนรู้และฝึก ทักษะตามหลักสูตร	๒. ภูมิปัญญา ๓. คลิปวิดีโอ ประกอบการเรียนรู้	๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ		
๔. การปลูก ผักปลอด สารพิษ	๑. บอกลักษณะและ ความสำคัญของการปลูกผัก ปลอดสารพิษได้ ๒. อธิบายความหมายของผัก	๑. การปลูกผักปลอด สารพิษ - ความหมายของผัก ปลอดภัยจากสารพิษ	๔.๑ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับ การปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง ๔.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้	๑. สื่อเอกสาร ๑.๑ เอกสาร ประกอบการเรียนรู้ ๑.๒ ใบงาน	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน	๑ ชม.	๓ ชม.

	ปลอดภัยจากสารพิษได้ ๓. อธิบายลักษณะวิธีการผลิตและข้อดีของการปลูกผักปลอดจากสารพิษได้ ๔. อธิบายการเตรียมแปลงปลูกได้ ๕. อธิบายการเตรียมเมล็ดพันธุ์การปลูกและการดูแลการให้อาหารเสริมแก่พืชได้ ๖. อธิบาย การใช้กับดักกาวเหนียว การใช้กับดักแสงไฟ การใช้พลาสติกหรือฟางข้าวคลุมแปลงปลูกได้ ๗. อธิบายการควบคุมโดยชีววิธี การใช้สารสกัดจากพืชได้	- ข้อดีของการปลูกผักปลอดจากสารพิษ ๒. ลักษณะวิธีการผลิตผักปลอดจากสารพิษ - การเตรียมแปลงปลูก การเตรียมเมล็ดพันธุ์ - การปลูกและการดูแลผัก - การให้อาหารเสริมแก่พืช	การปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง ๔.๓ ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตร	๑.๓ ใบความรู้ ๒. ภูมิปัญญา ๓. คลิปวิดีโอ ประกอบการเรียน	๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียนโดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ		
--	---	---	--	---	---	--	--

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วทำ เครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ (๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน)

๑. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้เกษตรกรนำสารเคมีมาใช้ในการเกษตร

- ก. เพื่อเพิ่มผลผลิต
- ข. เพื่อรักษาสีแวดล้อม
- ค. เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย
- ง. เพื่อให้ดินอุดมสมบูรณ์

๒. บุคคลในข้อใดทำเกษตรอินทรีย์

- ก. นิติใส่ปุ๋ยเคมีให้ต้นลำไย
- ข. มดใส่ปุ๋ยคอกลงในแปลงผัก
- ค. อ้อมฉีดยาฆ่าแมลงให้แตงโม
- ง. น้อยเลี้ยงปลานิลที่ตัดต่อพันธุกรรม

๓. ข้อใดตรงกับความหมายของ “ผักอินทรีย์”

- ก. ผักสวนครัวในบ้าน
- ข. ผักที่มีสารพิษตกค้าง
- ค. ผักที่มีสีสวยความ
- ง. ผักที่ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์

๔. ข้อใด ไม่ใช่ผลเสียของการใช้สารสังเคราะห์ในการเกษตร

- ก. เกิดปัญหาหนี้สิน
- ข. เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ค. สุขภาพร่างกายเสื่อมโทรม
- ง. มีสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตร

๕. การปลูกผักอินทรีย์ ห้ามใช้ปุ๋ยชนิดใด

- ก. ปุ๋ยเคมี
- ข. ปุ๋ยคอก
- ค. ปุ๋ยหมัก
- ง. ปุ๋ยพืชสด

๖. การปลูกผักอินทรีย์ควรปฏิบัติตามข้อใด

- ก. ใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิต
- ข. ใช้ยาฆ่าแมลงในกำจัดศัตรูพืช
- ค. ใช้สมุนไพรในการป้องกันศัตรูพืช
- ง. ใช้พันธุ์ผักที่ผ่านการตัดต่อพันธุกรรม

๗. สิ่งใดไม่ได้มาจากธรรมชาติ

- ก. มูลสัตว์
- ข. สมุนไพร
- ค. น้ำสกัดชีวภาพ
- ง. ยาปราบศัตรูพืช

๘. บุคคลในข้อใดใช้วิธีการปลูกผักอินทรีย์

- ก. แม่ผสมปุ๋ยเคมีรดน้ำผัก
- ข. ป่าปลูกผักในกระถางดินเผา
- ค. พ่อฉีดพ่นยาฆ่าแมลงในแปลงผัก
- ง. นำปลูกผักแล้วใช้ฟางข้าวคลุมดิน

๙. ข้อใดคือประโยชน์ของการปลูกผักอินทรีย์

- ก. ได้ผลผลิตมากกว่าการปลูกพืชผักทั่วไป
- ข. นำไปขายที่ตลาดได้ง่ายกว่าพืชผักทั่วไป
- ค. ใช้เวลาในการปลูกน้อยกว่าพืชผักทั่วไป
- ง. ได้ผักที่มีคุณค่าทางอาหารสูงกว่าพืชผักทั่วไป

๑๐. ใครปลูกผักได้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. เดชาปลูกผักไม่ใช้สารเคมี
- ข. ญาติปลูกผักหลากหลายชนิด
- ค. ยุพาพรปลูกผักไว้เพื่อจำหน่าย
- ง. เกษมปลูกผักไว้กินเอง เหลือก็แบ่งปันเพื่อนบ้าน

เฉลย ๑. ก ๒. ข ๓. ง ๔. ข ๕. ก ๖. ข ๗. ง ๘. ง ๙. ง ๑๐. ง

ใบความรู้

มารู้จักกับเกษตรอินทรีย์

การทำเกษตรอินทรีย์ นั้นมีการปฏิบัติมาตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว แต่ไม่ได้ ได้รับความนิยมเนื่องจากได้ ผลผลิตน้อย จึงมีการนำเอาเทคโนโลยีและสารเคมีเข้า มาใช้ในการเกษตร เช่น ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช วัชพืช ส่งผลเสียระยะยาวมา จนถึงปัจจุบันทำให้เกษตรกรมีหนี้สิน และสุขภาพเสื่อมโทรม เกิดปัญหา สารเคมีตกค้าง ในสิ่งแวดล้อมและในสินค้าเกษตร ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคทำให้เกิดโรคมะเร็งไข้เจ็บ ร่างกายอ่อนแอ จึงมีการ คิดรูปแบบการเกษตรแนวใหม่ ขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เกษตรอินทรีย์ก็เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถช่วย แก้ปัญหาให้กับเกษตรกรได้

เกษตรอินทรีย์ คือระบบการผลิตที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม รักษาสมดุล ของธรรมชาติและความ หลากหลายทางชีวภาพ โดยมีการจัดการนิเวศวิทยาที่ คล้ายคลึงกับธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและฮอร์โมนต่างๆ ตลอดจนไม่ใช้พืช สัตว์ที่เกิดจากการตัดต่อ พันธุกรรม

ผักอินทรีย์

ผักเป็นพืชชนิดหนึ่งที่สามารถช่วยในเรื่องระบบภายในของมนุษย์ ได้เป็นอย่างดี เมื่อมีการรณรงค์กิน ผักด้วยแล้ว ผู้คนยิ่งหันมากินผักกันมากขึ้น แต่ถ้าผักเหล่านั้นมีสารพิษตกค้างร่างกายของเราก็จะได้รับสารพิษ เข้า ไปด้วย ทำให้เราเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายต่างๆ ดังนั้น เราควรเรียนรู้วิธีการ ปลูกผักที่ไม่มีสารพิษตกค้างที่ เรียกว่า การปลูกผักระบบเกษตรอินทรีย์ หรือ ผักอินทรีย์

ผักอินทรีย์ก็คือ ผักปลอด
สารพิษนั่นเองครับ

หลักพื้นฐานของการปลูกผักอินทรีย์

๑. ห้ามใช้สารสังเคราะห์ เช่น ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช
๒. เน้นการปรับปรุงดินด้วย ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด
๓. ป้องกันการปนเปื้อน สารเคมีจากที่อื่น เช่น ในน้ำ ในดิน
๔. ไม่ใช้พันธุ์ผักที่ตัดต่อพันธุกรรม
๕. ใช้สมุนไพรในการป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืช
๖. ใช้ฮอร์โมนที่ได้จากธรรมชาติ เช่น น้ำสกัดชีวภาพ
๗. ป้องกันความชุ่มชื้นของดินด้วยการคลุมดิน
๘. นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หัวใจของผักอินทรีย์ คือ ดิน ดินไม่ดีผักไม่ออกงาม โรค
และแมลงทำลายได้ง่ายนะจ๊ะ

ข้อดีของการปลูกผักอินทรีย์

๑. สภาพแวดล้อมไม่มีพิษ อากาศบริสุทธิ์ เราจะปลอดภัยจากสารระเหย ที่เกิดจากการใช้ยาฆ่าแมลง และปุ๋ยเคมี
๒. สุขภาพร่างกายแข็งแรง เพราะไม่ใช้สารเคมีในการเกษตร สารเหล่านั้น จะเป็นอันตรายต่อร่างกายของเรา อาจโดยการสัมผัส หรือการหายใจ
๓. กินอย่างสบายใจไม่มีความกังวล มีความสุขกว่าไปซื้อจากตลาดและ ลดการใช้พลังงานในการเดินทาง นำไปแบ่งปันกับคนรอบข้างเกิด ความสัมพันธ์อันดี ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
๔. สีสวย กลิ่นหอม กินอร่อย ผักอินทรีย์ที่เราปลูกเองนอกจากจะทำให้เรา สบายใจในการบริโภคแล้ว ยังมีคุณค่าทางอาหารสูงกว่าพืชผักทั่วไปอีกด้วย
๕. ข้อดีอื่นๆ เช่น ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความภูมิใจ เกิดความสงบ รู้จักรอคอยผลผลิต ได้เรียนรู้ธรรมชาติ ใช้พื้นที่ในบ้านให้เกิดประโยชน์ และมีความรู้เรื่องการปลูกผัก

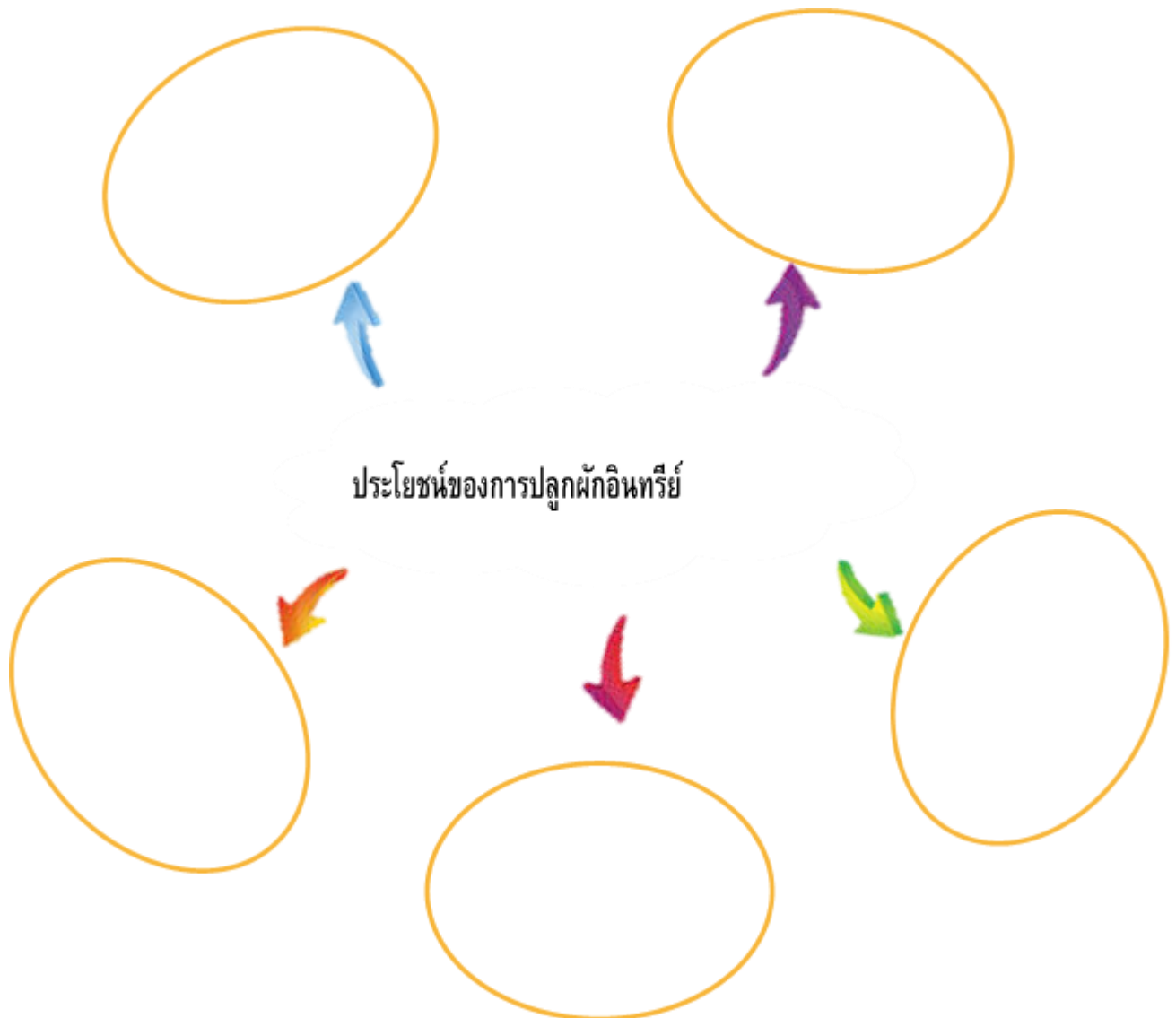
สรุป

การปลูกผักอินทรีย์ คือการปลูกผักในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยเราต้องไม่ใช้สารเคมีใดๆ ใช้เฉพาะสิ่งที่ได้จากธรรมชาติเท่านั้นเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้อย่างคุ้มค่าที่สุดเป็นการปลูกผักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติเป็นการทำเกษตรแบบยั่งยืนและยังสอดคล้องกับแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้เรารู้จักวิถีพอเพียงเน้นการพึ่งตนเองคือปลูกไว้กินเองเหลือก็แบ่งปันเพื่อนบ้านหรือนำไปจำหน่าย

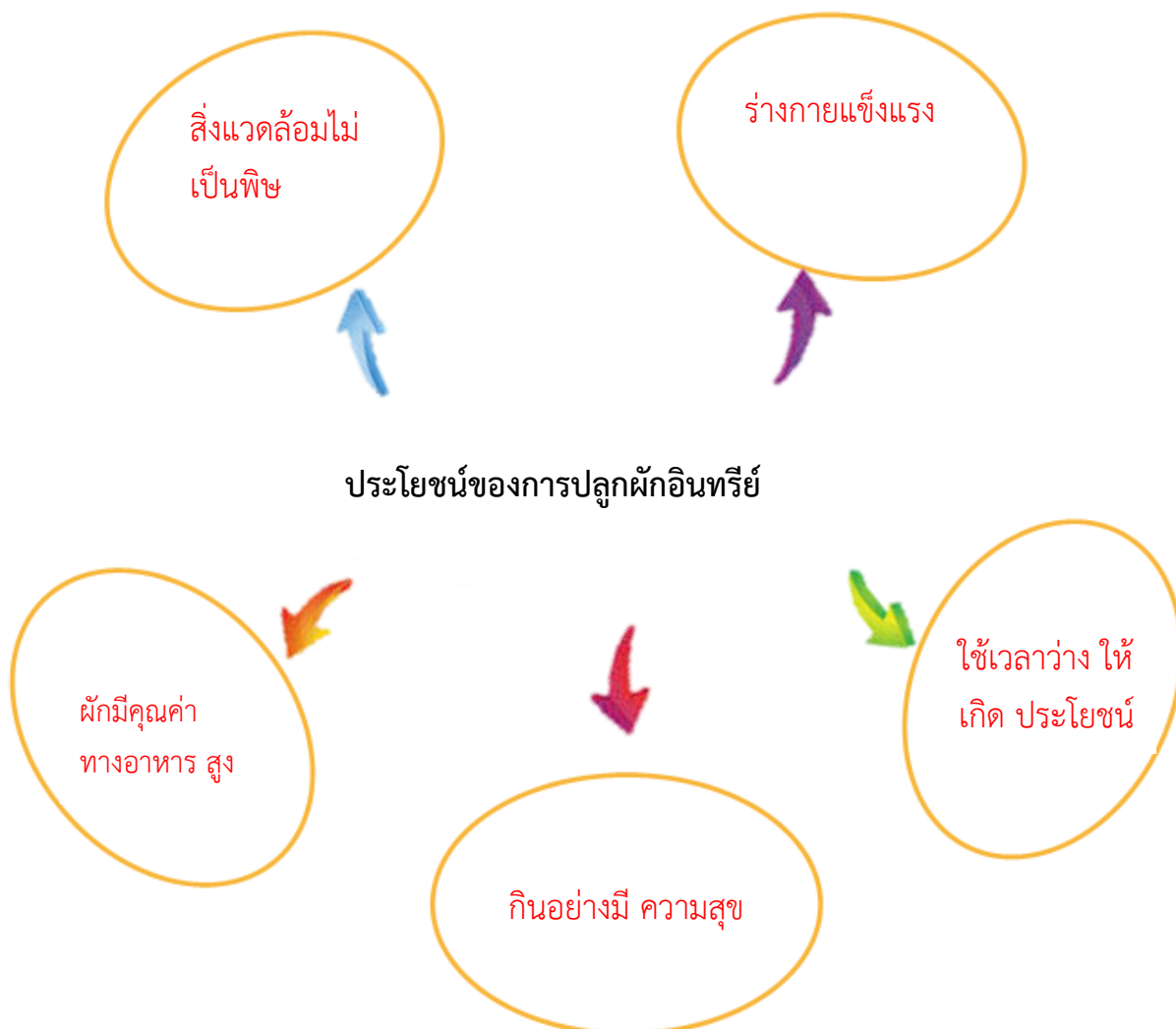
ใบงาน

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนสรุปประโยชน์ของการปลูกผักอินทรีย์ลงในแผนผัง ความคิดแล้วตกแต่งให้สวยงาม
(๑๐ คะแนน)

เฉลยใบงาน

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนสรุปประโยชน์ของการปลูกผักอินทรีย์ลงในแผนผัง ความคิดแล้วตกแต่งให้สวยงาม (๑๐ คะแนน)

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ – สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

(

วิทยากร

)

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้
(๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน)

๑. บุคคลใดทำเกษตรอินทรีย์
 - ก. นิดใส่สารเคมีให้ต้นลำไย
 - ข. มดใส่ปุ๋ยคอกลงในแปลงผัก
 - ค. อ้อมฉีตสารสีแดงให้แตงโม
 - ง. น้อยเลี้ยงปลานิลที่ตัดต่อพันธุกรรม
๒. เพราะเหตุใดเกษตรกรจึงนำสารเคมีมาใช้ในการเกษตร
 - ก. เพื่อเพิ่มผลผลิต
 - ข. เพื่อรักษาสีแวดล้อม
 - ค. เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย
 - ง. เพื่อให้ดินอุดมสมบูรณ์
๓. ข้อใด ไม่ใช่ผลเสียของการใช้สารสังเคราะห์ในการเกษตร
 - ก. เกิดปัญหานี้สิน
 - ข. เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - ค. สุขภาพร่างกายเสื่อมโทรม
 - ง. มีสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตร
๔. ข้อใดตรงกับความหมายของ “ผักอินทรีย์”
 - ก. ผักที่มีสีสวยงาม
 - ข. ผักสวนครัวในบ้าน
 - ค. ผักที่มีสารพิษตกค้าง
 - ง. ผักที่ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์
๕. การปลูกผักอินทรีย์ควรปฏิบัติตามข้อใด
 - ก. ใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิต
 - ข. ใช้ยาฆ่าแมลงในกำจัดศัตรูพืช
 - ค. ใช้สมุนไพรในการป้องกันศัตรูพืช
 - ง. ใช้พันธุ์ผักที่ผ่านการตัดต่อพันธุกรรม
๖. การปลูกผักอินทรีย์ ห้ามใช้ปุ๋ยชนิดใด
 - ก. ปุ๋ยเคมี
 - ข. ปุ๋ยคอก
 - ค. ปุ๋ยหมัก
 - ง. ปุ๋ยพืชสด

๗. สิ่งใดไม่ได้มาจากธรรมชาติ

- ก. มูลสัตว์
- ข. สมุนไพร
- ค. น้ำสกัดชีวภาพ
- ง. ยาปราบศัตรูพืช

๘. บุคคลในข้อใดใช้วิธีการปลูกผักอินทรีย์

- ก. แม่ผสมปุ๋ยเคมีรดน้ำผัก
- ข. ป้าปลูกผักในกระถางดินเผา
- ค. พ่อฉีดพ่นยาฆ่าแมลงในแปลงผัก
- ง. น้าปลูกผักแล้วใช้ฟางข้าวคลุมดิน

๙. ข้อใดคือประโยชน์ของการปลูกผักอินทรีย์

- ก. ผลผลิตมากกว่าการปลูกพืชผักทั่วไป
- ข. นำไปขายที่ตลาดได้ง่ายกว่าพืชผักทั่วไป
- ค. ใช้เวลาในการปลูกน้อยกว่าพืชผักทั่วไป
- ง. ได้ผักที่มีคุณค่าทางอาหารสูงกว่าพืชผักทั่วไป

๑๐. ใครปลูกผักได้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. เตชาปลูกผักไม่ใช้สารเคมี
- ข. ญาณีปลูกผักหลากหลายชนิด
- ค. ยุพาพรปลูกผักไว้เพื่อจำหน่าย
- ง. เกษมปลูกผักไว้กินเอง เหลือก็แบ่งปันเพื่อนบ้าน

เฉลย ๑. ข ๒. ก ๓. ข ๔. ง ๕. ข ๖. ก ๗. ง ๘. ง ๙. ง ๑๐. ง